

Sygn. akt III PO 3/11

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 października 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Kazimierz Jaśkowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jerzy Kwaśniewski

SSN Maciej Pacuda

Protokolant Edyta Jastrzębska

w sprawie z odwołania H. W.

od decyzji Prokuratora Generalnego z dnia 5 maja 2011 roku, w przedmiocie odmowy wyrażenia zgody na dalsze zajmowanie stanowiska prokuratora po ukończeniu 65 roku życia.,

po rozpoznaniu na rozprawie w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 6 października 2011 r.,

oddala odwołanie.

Uzasadnienie

Prokurator Prokuratury Apelacyjnej H. W. wniosła odwołanie od decyzji Prokuratora Generalnego z dnia 5 maja 2011 r., podjętej na podstawie art. 62a ust. 2 i 3 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (jednolity tekst: Dz.U. z 2008 r. nr 7, poz. 39 ze zm.), którą odmówiono wyrażenia zgody na dalsze zajmowanie

przez skarżącą stanowiska prokuratora po ukończeniu 65 roku życia. Prokurator Generalny wziął pod uwagę zaświadczenie lekarskie stwierdzające brak przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania przez nią pracy na stanowisku prokuratora. Powołał się również na opinie Kolegium Prokuratury Apelacyjnej /.../, Prokuratora Apelacyjnego oraz Krajowej Rady Prokuratury wyrażające negatywne stanowisko co do dalszego zatrudnienia skarżącej. Zdaniem Prokuratora Generalnego zasadą jest przejście prokuratora w stan spoczynku z chwilą ukończenia 65 roku życia, zaś wyrażenie zgody na dalsze zajmowanie stanowiska ma charakter fakultatywny: zależy od całokształtu okoliczności. Jest ono wyjątkiem uzasadnionym szczególnymi okolicznościami leżącymi po stronie służby lub po stronie prokuratora. Doświadczenie i nie budzące zastrzeżeń wykonywanie obowiązku oraz nienaganny stan zdrowia nie są okolicznościami wystarczającymi od odstąpienie od ustawowej zasady. Skarżąca specjalizowała się w prawie administracyjnym i cywilnym, jednak jej przejście w stan spoczynku nie zdestabilizuje pracy Prokuratury Apelacyjnej, gdyż pracują w niej inni prokuratorzy, mający odpowiednie kwalifikacje do wykonywania czynności w tym zakresie.

W odwołaniu od tej decyzji skarżąca zarzuciła naruszenie art. 62a ust. 2 ustawy o prokuraturze poprzez przekroczenie granic swobodnego uznania, polegające na zaniechaniu rzetelnej analizy sytuacji kadrowej prokuratorów zajmujących się sprawami pozakarnymi w Prokuraturze Apelacyjnej i uwzględnieniu jednozdaniowej opinii Krajowej Rady Prokuratorów wyrażonej w uchwale podjętej bez powiadomienia zainteresowanej o terminie posiedzenia i bez sporządzenia jej uzasadnienia, mimo złożonego wniosku, a nadto decyzję swoją Prokurator Generalny uzasadnił lakonicznie i nieprzekonywująco. Skarżąca podniosła, że pogląd Prokuratora Apelacyjnego o istnieniu dostatecznej liczby prokuratorów do prowadzenia spraw cywilnych i administracyjnych, który służył do uzasadnienia zaskarżonej decyzji, jest gołosłowny. Obecnie sprawy cywilne prowadzi tylko ona, a sprawy administracyjne inny prokurator współdziałający z kierownikiem szkolenia. Te dwa rodzaje spraw powinny być prowadzone przez 3 doświadczonych prokuratorów, a w Prokuraturze Apelacyjnej brak jest prokuratora o odpowiednim doświadczeniu i kwalifikacjach, który mógłby ją zastąpić. Skarżąca zarzuciła także, iż Prokurator Generalny oparł się na jednozdaniowej opinii Krajowej Rady

Prokuratorów podjętej na posiedzeniu, o którym nie była zawiadomiona. Rada nie uwzględniła jej wniosku o sporządzenie i doręczenie jej uzasadnienia tej opinii, co może oznaczać, że została ona podjęta bez należytego wyjaśnienia sprawy. Wprawdzie nie została jeszcze uchwalona ustawa o Krajowej Radzie Prokuratorów, przewidująca wysłuchanie wnioskodawcy i uzasadnienie opinii, ale jej projekt jest już w Sejmie i Rada, wzorująca się na działalności KRS powinna dokonać te dwie czynności, co nakazują także dobre obyczaje. W odniesieniu do prokuratorów specjalizujących się w prawie cywilnym, konieczność wymiany pokoleniowej powinna być stosowana ze szczególną rozważą z uwagi na rozległość i stopień skomplikowania tych regulacji prawnych. W piśmie procesowym z 2 września 2011 r. skarżąca dodatkowo podniosła, że z protokołu posiedzenia Kolegium Prokuratury Apelacyjnej, na którym wydano negatywną opinię o jej dalszym zatrudnieniu wynika, iż niektórzy prokuratorzy wnosili o zaproszenie jej na to posiedzenie z uwagi na krótki wówczas okres jej pracy w tej Prokuraturze oraz brak akt osobowych i zaświadczenia o stanie zdrowia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Odwołanie jest nieuzasadnione. Zgodnie z art. 62a ust. 2 ustawy o prokuraturze, prokurator może dalej zajmować stanowisko jeżeli Prokurator Generalny na wniosek prokuratora po przedstawieniu zaświadczenia stwierdzającego, że jest zdolny, ze względu na stan zdrowia, do pełnienia obowiązków prokuratora, oraz po zasięgnięciu opinii właściwego prokuratora przełożonego, wyrazi prokuratorowi zgodę na dalsze zajmowanie stanowiska. Ustalone orzecznictwo Sądu Najwyższego przyjmuje, że Prokurator Generalny podejmuje decyzję na podstawie swobodnego uznania, a jej kontrola przez Sąd Najwyższy ograniczona jest do oceny, czy nie zostały przekroczone granice tego uznania. Inaczej mówiąc, Sąd Najwyższy nie może wkraczać w ustawowe kompetencje Prokuratora Generalnego i dokonywać oceny, czy zainteresowany prokurator ma nadal sprawować swoją funkcję, lecz jedynie bada, czy decyzja Prokuratora Generalnego nie jest arbitralna lub podjęta przy użyciu niedozwolonych kryteriów. Wymiana pokoleniowa prokuratorów jest przesłanką, którą Prokurator

Generalny może brać pod uwagę przy ocenie zasadności wniosku prokuratora o wyrażenie zgody na dalsze zajmowanie stanowiska (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 2010 r., III PO 1/10). Nie są przy tym przekonujące wywody skarżącej oparte na ważnej potrzebie Prokuratury Apelacyjnej /.../ w dalszym jej zatrudnieniu przy sprawach pozakarnych. Korzystała ona bowiem z kilkunastoletniego delegowania do Ministerstwa Sprawiedliwości, Prokuratury Krajowej i Prokuratury Generalnej, a dopiero w ostatnim okresie przed ukończeniem 65 roku życia wróciła do wykonywania obowiązków w Prokuraturze Apelacyjnej.

Ustawa o prokuraturze nie zobowiązuje Krajowej Rady Prokuratorów do zawiadomienia osoby zainteresowanej o terminie posiedzenia ani do jej wysłuchania. Podnoszenie przez niektórych członków Rady potrzeby wysłuchania skarżącej nie ma wpływu na zachowanie prawidłowego trybu postępowania, skoro większość członków Rady nie podzieliła tego stanowiska i Rada nie zdecydowała o odroczeniu posiedzenia w tym celu. Zagadnienie to wykracza poza wszechstronne wyjaśnienie wszystkich istotnych okoliczności sprawy, będące obowiązkiem Prokuratora Generalnego.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji.